

Hwad Behagas?

Somnia plus vigili quam dormienti nocent

Bellmanssällskapets Medlemsblad

N:o 3 Anno 2010

Lilla Charles, sof sött, i frid,
Du får tids nog vaka,
Tids nog se vår onda tid
Och hennes galla smaka.
Verlden är en sorge-ö,
Bäst man andas, skall man
dö
Och bli mull tillbaka

BELLMANSSÄLLSKAPET

Ordförande:

Fil.dr. Anita Ankarcrona

08-660 59 25

Vice ordförande:

Fil. dr. Bo G. Hall

08-88 91 09

Sekreterare:

Doktorand Jennie Nell

070-682 24 03

Arkivarie:

Fil.dr. Sten Magnus Petri

0709 - 16 46 25

Skattmästare:

F. administrative direktören

Conny Roth

08 – 560 328 22

Klubbmästare:

Fil.kand. Cecilia Wijnbladh

08-643 59 25

Redaktör Hwad Behagas?

Doktorand Bengt Gustaf Jonshult

08-570 100 89

Ledamöter:

Direktör Hans Jacob Bonnier

Docent Carina Burman

Fil.dr. Stefan Ekman

Herr Carl Håkan Essmar

Docent Lennart Hedwall

Fil.mag. Olof Holm

Fil dr. Henrik Mickos

Fil.kand. Hans Nilsson

Postadress:

Bellmanssällskapet

c/o Sten Magnus Petri,

Värtavägen 23, 115 53

Stockholm

E-post:sallskapet@bellman.org

Hemsida: www.bellman.org

Sällskapets pg: 45 19 50-0

BÄSTE MEDLEM!

GOD JUL

OCH GOTT NYTT ÅR

ÖNSKAR

ANITA ANKARCRONA

Ordförande

INNEHÅLL

Sid 3	Bellmanssällskapet inbjuder till Glögg
Sid 4	En klassisk Bellmansbild
Sid 6	Pastoral i högsommaren
Sid 8	Öppnom vår famn
Sid 11	Bellman i Göteborg
Sid 13	Notiser
Sid 14	Tvenne oförmodade avsked
Sid 15	Jens Lund - översättaren
Sid 16	Nogle sonetter til Bellman

BELLMANSSÄLLSKAPET INBJUDER TILL

Bellmansglöggparty tisdagen den 14 december
kl. 17.00 -19.00

Vi sjunger in julen... OCH SÅ KOM JUL!

* * *

Glögg med tillbehör

Bellmansång

* * *

Plats: Kaffegillet, Trångsund 4/Gamla Stan

Självkostnadspris: 75 kr

Anmälning **senast den 6 dec.** antingen via mail

till cecilia.wijnbladh@comhem.se

eller tel. 08-643 59 25 - telsvarare

Jämna pengar medföres tacksammast till klubbmästaren

Ta gärna med sångröst och dito - bok!

EN KLASSISK BELLMANSBILD

Bland Nils Hasselskogs (1892-1936) odödliga Grönköpingsgestalter intar skalden Alfred Vestlund en av hedersplatserna, och denne poetiske försäljare å Varuskrapans tricotage-avdelning framställer sig gärna som själva kvintessensen av det svenska litterära etablissemanget. När han i ett av sina radioföredrag avhandlar ”Poeten genom tiderna – ett populärvetenskapligt genomsnitt” och ger en översikt över den inhemska litteraturhistorien, är det sålunda underförstått att denna främst bildar en bakgrund till hans eget skapande oeuvre, och han skildrar därför trots vederbörlig akademisk oväld sina föregångare på ett aningen personligt sätt. Föredraget står att läsa i Hasselskogs volym *Hallå, hallå! Grönköping-Motala*, som utgavs 1930.

Hr Vestlund gör sin sak tämligen grundligt och startar i ”det urgrå Odenhös” för att successivt nå sin egen samtid. Självfallet ägnas ett avsnitt åt en viss Karl M. Bellman som synbarligen är en central personlighet i den angenäma epok som efterträder ”storhetsvarvets adelsdiktare” som ju förde ett inte minst ekonomiskt mycket osäkert liv:

Huru mycket glättigare träda ej då den följande barockkokoens eller idylliska tidens s. k. herdakvädare oss till mötes med sina ljusa och ulliga allonsperuker och långa färlignande kräklor till spatserkäppar i händerna, predisponerande dem att liksom blott för tidsfördriv och en rolig halvtimma dikta samman ett leende herdaminne, om behagfullt betande lamm och herdinnor, om Atis och Camomilla och allt vad de lystra till för namn, – en lycklig pastoratslyrik, som måhända föll sig än naturligare genom att dess rockoketta utövare ej sällan å sin rent civila födkrok sutto som kyrkoherdar.

Dock, funnos jämväl undantager, voro ej alla lika välbeställda och - beklädda, och så särdeles ej den nära nog riksbekante och ännu i våra dagar bohèmeomspunne Karl M. Bellman.

Hart otroliga äro historietterna om denne bonvivantikers minst sagt nonchaleriska uppträdande, och detta t. o. m. inom hovets hank och vägg, där han å något egendomligt sätt lyckats finna en öppen dörr, och vet jag mig faktiskt ej hava sett ett enda konterfejporträtt av honom,

---

där han ej sitter i blotta skjortärmarna, sålunda rent av inför fotografen, ja, tycks det oftast ha varit både si och som så även med västen, en nonchalans, som icke blott torde varit skälet vadan han, hur tolerant och frihetsvänlig konung Gustav III än var, ej lyckades förvärva någon representablare beställning, och allra minst något kyrkoherdesäte, utan vart dömd till kvarstad i tullen, men även kastar en betänkelig reflexionsspegel å hela hans poetiska gärning: ett par, skryt åsido, rätt tunna volymer sånger, tydligen hopkomna helt improvisatoriskt eller i ren vårdslöshet och väl knappast avsedda annat än att jämväl så föredragas, som ett slags lösknäppta varietets- eller gluntsånger till luta eller harmonika.

Träda här minsann ej några romantiskt idealiserade herdar och herdinnor, sådana man helst velat tänka sig dem, Terpsikore med fromulliga lamm å gröna esplanader, utan tumla sig rena vardagsprofiler av de mest borgerliga namn, en Fredman och Mollblad, en Ulla Winberg och Fredrika Bremer, i gröngräset, så gott som alltid klädda som man säger å hafs samt ej sällan med både buteljer och matrester kringkastade huller om buller å campingplatsen; och lyckas vår poet näppeligen giva en värdigare bild av normalt restaurangliv när han esomoftast förflyttar sina modeller till något hotell, – rinna å det mesta koalitionen ut i allsköns oordningar och krakel.

Nej, kan jag så ofta någon visar mig Karl Bellmans fotografi ej bärga mig för tanken, det han under andra förhållanden skulle kunnat varit en helt annan, ja t. o. m. tyckt mig skönja det han ej själv suttit så alldeles medvetlös därom, av de vanligen neddragna ögonlocken att sluta. Händer det också, om man sätter sig att bläddra i hans s. k. episteltexter, det man helt oväntat i någon rad kan studsas upp för en pärla av oneklig poesi, och har han trots allt lyckats åstadkomma en rimflätning, som jag måste erkänna ibland kunnat stämma med min egen.

Men, som sagt, och såsom en annan diktare formulerat det, jag vill minnas V. Rydberg, ett burspråk jag redan som pilt rätt ofta hörde min mor recitera:

---

*“Vårdslöshet i ting om än så ringa,
kan dig ofta stora skador bringa.”*

en sanning som, för att lämna Bellman bakom oss, törhända än mera än hans samtida, för om möjligt ännu större ovårdslighet och rent obotlig klädedräkt ryktade l'art poulard eller låtgå-låtgåpoet, Bengt Linder, fick erfara, den där slutligen under tyngden av densamma, möjligen ytterligare ökad av en genom ödets lott ofantlig näsa, i sin ålders höst gav den luft i ett av de bittraste klagorop väl litteraturhistorien känner, eller

*”Från Niagaras fall till Nova Semljas dalar
varhelst en usling finns, är han min vän och bror”*,

en parafra, som till följd av den plötslighet med vilken den skall hava runnit på honom, blivit kallad den Linderska knäppen.

Skall här någon kommentar ej bifogas dessa klara verba, utom möjligen en erinran om att två av samtidens (Vestlunds) mest bekanta skämttidningar hette Tidsfördrif och En rolig halvtimme.

Lennart Hedwall

PASTORAL I HÖSOMMAREN – ETT IMPROMTU

Skogaholm, 1700-talsherrgården på Skansen i Stockholm, var platsen för en ”lördagspastoral” under Skansens Bellmansdagar denna ljuvliga sommar. Den lilla salongens alla sittplatser var tidigt upptagna av ett förväntansfullt *audience* liksom mycket snart var också dörröppning och hall fyllda av åhörare. Ett vackert program där Carl Michael Bellmans *Häckningen* var huvudnumret men där även andra 1700-talstoner

---

flödade – och där dessutom en av Carl Jonas Love Almquists *Songes* fick utrymme – och glädde i det utanför strilande stilla sommarregnet.

Tillsammans med *Anders Fröling*, som sjöng, spelade *Bacchi Brudar*, en kvartett med Petja Svensson som sammanhållande. Petja Svensson spelar violoncell, hon har ett härligt instrument med en underbar ton. *Jonna Inge* är kvartettens violast – internationellt eftersökt med sitt instrument och som dessutom överraskade med en högst förtjusande mezzo i ett av sångstyckena.

Caroline Waldemarsson, violin och Hanna, som spelar flöjt alldeles fantastiskt – och som också helt nyss fullbordat kvartetten - men alla föreföll som om de spelat tillsammans helt länge. En ensemble bestående av unga kvinnliga musiker som verkligen är värd att lyssna till och hålla ögonen öppna inför kommande framträdanden.

Kvartetten fick alldeles eget utrymme bland annat i en sats ur en kvartett av *Johan Wikmansson*, alldeles för sällan och för litet hörd i publika sammanhang. Tycker ett Wikmansson-fan!

Den nyss nämnda *Häckningen* framfördes av just Anders F tillsammans med *Gabriella Lambert-Olsson*, sopran. Det är ett underbart stycke och ja, musiken är just av Wikmansson. Vi som deltog i Bellmanssällskapets symposium med musiken i centrum sensommaren 2008 fick höra den, då med Anders F och *Paula Hoffman*. Den här gången var arrangemanget något annorlunda och även lät sopranstämman annorlunda. Kanske var Gabriellas röst litet för stor för det salongens lilla utrymme. Det förtog emellertid inte skönheten i musiken och inlevelsen hos sångarna. Anders F sjöng också ur Carl Michaels både *Sånger* och *Epistlar* till eget ackompanjemang. Anders är en så utmärkt Bellmaninterpret med sin varma baryton, sin känsla för musikens och ordens sammanhang. Tillsammans med hans musikalitet, en del nya och alldeles utmärkta arrangemang utgjorde hela ”lördagspastoralen”, sångligt och instrumentalt, ett högst förtjusande impromptu för vilket publiken högljutt och länge visade sin uppskattning.

CB

ÖPPNOM VÅR FAMN

Bellmandiktens kopplingar till Bibel och kristendom är välkänd och väldokumenterad. Som bibelparodiker framstår Bellman som en av 1700-talets främsta.

Men som psalmist, evidentiärförfattare och pietistisk betraktelsediktare uppmärksammas Bellman fortfarande mycket sällan. Det är en sida av ”allas vår Calle” som tycks dunkel och avlägsen för oss moderna människor, Sven Thoréns och Lars Lönnroths studier i ämnet till trots.

Trubaduren Carl Håkan Essmar uppträder understundom med ett program kallat ”Den kristne Bellman” där han berättar om Bellmans religiösa diktning. Jag har ett antal gånger haft förmånen att närvara vid Essmars föredrag, som på ett inlevelsefullt och sympatiskt vis ger en inblick i såväl Bellmans som Bellmandiktens kristenhet och religiositet. Essmar tecknar pietetsfullt (!) en bild av 1700-talets religiösa strömningar och Bellmans plats bland dessa både som privatperson och som diktare.

I Bellmans hem förekom privata andaktsstunder i pietistisk och herrnhutisk stil, en inlevelsefull andaktsstil fokuserad på den enskildes medlidande i Kristi blodsoffer. Texterna kretsar kring lidande, med ymnig blod- och sår-metforik, gärna med erotiska undertoner. Bellman skrev i sin ungdom åtskilliga psalmer och betraktelsetexter i denna stil och med detta tema, förmodligen till cirkulerande koralmelodier. Essmar visar också i sitt föredrag på närheten mellan dessa texter och några av de bibelparodier Bellman ägnade sig åt. Men även epistlarnas språk genomsyras stundom av ordval och sättningar som bär stark prägel av det religiösa lidande- och blod-språket, exempelvis heter det i ep. n:o 23: ”Blott för din låga/Bär jag min plåga,/Vandrar trött min stig./Du låg och skalka;/När du dig svalka,/Brann min blod i dig.” Associationerna är tydliga, och den konstärliga effekten av det obestridlig. Det visar på att Bellmans diktarpersonlighet, hans ”röst”, redan tidigt formerade sig med dubbeltydigheten som kännemärke. I Essmars uppläsningar av de religiösa texterna slås man av innerligheten i Bellmans ordval, av den retoriska kompositionen och den nästan

---

naiva innerligheten i stämningen – något som genomsyrar också delar av Bellmans övriga produktion, vare det är Fredmans värld, prosan, tillfällesdiktningen eller den offentliga diktningen.

I Essmars program utforskas slutligen även de antiklerikala stämningarna som gärna vädras i Bellmans komiska och parodiska texter. Karikatyrer av präster, nidbilder av klockare och förvrängningar av kända kyrkotexter låg i tiden, med en försiktig uppluckring av den tunga, stränga lutheranska kyrkligheten, och förstärktes under den gustavianska eran då kungen genom olika reformer sökte stävja allehanda typer av korruption och byråkratism. De komiska inslagen visar på Bellmans mästerliga parodikonst. Man slås, som så ofta, av tanken på vilken litterär kameleont Bellman faktiskt var.

Alltjämt finns sidor av Bellman att upptäcka, återupptäcka och utforska; prosan, den rojalistiska diktningen och delar av tillfällesdiktningen, däribland den religiösa. Bellmans diktkonst öppnar ständigt nya världar väl värda att bekanta sig närmare med. Vi känner till dem, men känner vi dem såsom vi känner Fredmanvärlden?

Öwer Evangelium på Jule Dagen.

Ap. Ger 10: v 33.

Du gjorde wäl du kom! Så en Cornelius talar,
Då Petrus med sin röst hans klämda själ
                                hugswalar,
Cornelius faller ner och tar sin wän i famn,
Oändligt kärt besök, det var i JEsu namn.
Bör ej wår tunga då i dag de orden säga.
Kom! Öpnom nu wår famn at få wår JEsu äga,
Wi wete hwad som skedt i Ewighetens Råd,
Wår Frälsare är född, wårt slägte har fått nåd.
All fruktan är förbi, men glädjen sig föröker,
När Skaparen i dag sit kreatur besöker!
Den morgonrådnans prakt med salighet upgår,
Som werlden bådad blef i fyratusen år.

Wälkommen ware du! som wil vårt lif, vår hydda,
Från afgrunds blix och swalg med din förtjenst

Beskydda,...

Wi falla för dig ner, din wagga i sitt grus,
Med nådens skatter fyld, är herrlighetens hus.
Du gjorde wäl du kom!... vår synd, vår sorgedimma
En annan utsigt wann wid denna dyra timma;
Omätligt kärleks-haf! Min tanke märk och hwälf!
En Gud föds af et blod, som han skapat sjelf.
På jorden utan Far, i himlen utan Moder,
I armod rik och stor, i alt vår wän och broder.
Som jordens glans och mull lagt til sin fotapall,
Och som i sinom tid sjelf henne dömma skall.
Han som ger hjertat rymd och lungan samman-

drager,

Sjelv af den luft han gjort, nu andedrägten tager,
Han! I hwars hand hwar dag är räknad, mörk och

Klar,

Han räknar sjelf i dag bland mänskior sina dar.
Han som ger alla djuren sin kraft at kunna föda,
Blir född och sjelf i dag han känner lifwets möda .
Du gjorde wäl du kom!... din kärlek frälsar oss,
De blod som i dig rörs, utsläcker Afgrunds bloss.
De späda ögnakast som stråla kring din linda,
De skänka werlden lif och mörksens härar binda,
Du gjorde wäl du kom,... men ack! Min Frälserman!
Din wagga och ditt korss stå redan när hwaran.

Jennie Nell

CARL MICHAEL PÅ GÖTEBORGSMESSAN

Trots att sällskapet av ekonomiska skäl 2010 avstått från att ställa upp med egen monter vid Bok & Biblioteksmässan i Göteborg finns det skäl att lämna en sedvanlig och glad rapport från denna verkliga jättehappening för alla boksynta. Föga förvånande var nämligen Bellman ändå påtagligt närvarande på flera sätt. Bilden med hans profil sågs i flera hyllor i form av det roliga bokstödet av svart metall. Och bland årets stora mängd av nya biografier figurerade Carl Michael åtminstone på två håll. I akademiledamoten Kjell Espmarks självbiografi ”Minnena ljuger” (Norstedts) framgår att denne en tid övervägt att med bellmans inspiration kalla en av sina diktsamlingar för ”Stolta Stad”.

Men framför allt var skalden påtagligt närvarande i historikern Kristina Ekero Erikssons nya bok ”Årstafruns dolda dagböcker” (likaså Norstedts), f.ö. även presenterad veckan senare vid de De Svenska Historiedagarna som i år hölls i Jönköping. Författaren har bl.a. ägnat ett antal månader (!) åt att plöja Märta Helena Reenstiernas samtliga dagböcker vilka ju täcker åren 1793-1839. För övrigt har kanske inte alla klart för sig att hittills bara ett mindre urval ur dem finns publicerade.

Carl Michael är ofta förekommande i den nya boken – har jag räknat rätt dyker hans namn upp på tjugosex av de drygt 300 sidorna. Detta trots att skalden ju gick ur tiden bara två år sedan madam Reenstierna börjat göra sina nära nog dagliga noteringar. Bellmans välbekanta roll som Årstas ”egen gårdspoet” ges fin belysning; inte minst med flera citat ur hans verk. Ett exempel får räcka; uppvaktningen för Märtas son Hans Abraham när denne fyllde 13 år i början av 1793. Den avslutas:

*Vi våra röster ömt, För Märtha och Helena
Med glada ljus förena
Dess barn är intet glömt.
I! Som nu skålen tömt,
Med mig er röst förena*

---

*Leve vår vän, med ett vivat från ängen,
Leve dess nådiga fru, leve jag
Nedstämman lyran, och vila på strängen,
Prisa med glasen vår lyckliga dag.*

Och den ofta omtalade flaska med rött brännvin som Årstafrun sände till skalden när denne satt i häktet på Högvaktarflygeln vid Kungl. Slottet får sitt eget omnämnande. Den tacksamme poetens svarsbrev återges in extenso Likaså är Märta's besök hos änkan Lovisa efter Carl Michaels bortgång ömsint skildrat. Som traditionen föreskrev fick kvinnor inte vara med vid begravningen.

Särskilt rörande och vemodigt är det vidare att läsa om hur årstafrun på sin mycket ensamma ålders höst – maken och alla barnen hann ju dö långt före henne – återkallar minnet av forna glada dagar genom att leta fram Bellmans gamla texter. Sammanfattningsvis har Kristina Ekero Eriksson gjort ett beundransvärt arbete ifråga om att skildra dåtida stockholmsmiljöer – både till vardag och fest. På flera sätt lyckas hon gå på djupet när det gäller måla upp den bakgrund och de tänkesätt som var Årstafruns – och alltså i många stycken även Bellmans.

Bo G Hall

NÅDIGSTE!

I natt vid min fladdrande läsdank föll mina ögon på en gamle Evert, ni vet han som Beskrev Bellman som 1700-talets Taube. En liten strof jag inte mindes att jag hade glömt fastnade:

Sång på Stockholms ström

O, Bellman, skald förutan like,
må le uti din himmel, om jag vågar
att måla vad mitt öga skådar nu
Ack, fastän konstens eld i blodet lågar
mig orden tryta när jag Djurgår'n ser!
Min sångmö, som på havet mot mig ler,
vid Djurgår's strand, i klassisk lund, nu gråter
och viskar: Tyst, giv mig blott min Bellman åter!

Herr Nilsson

* * *

Medlemserbjudande! Prenumerera på Parnass för 190 kr!

Jag vill gärna som medlem I Bellmanssällskapet prenumerera på Parnass (helår 4 nr) för 190 kr (ordinarie pris 220 kr). Skicka senaste numret av Parnass som extra prenumerationsförmån till mig.

Namn:.....

Adress:.....

Postnummer:..... **Ort:**.....

Skicka din beställning till Parnass,
Lädersättravägen 15, 176 70 Järfälla eller per mail till info@dels.nu

---

TVENNE OFÖRMODADE AVSKED

Ack, döden är en faslig björn! Nu krävde han livet av Leif Kretz. Han dog oföväntat den 2 september 2010 i sommarstugan på Öland, bara 71 år gammal.

Sedan Paul Britten Austin bekantade mig med honom kring 1995, har jag åtskilliga gånger fått njuta av Leifs kunnighet och välvilja att dela med sig av sina arbetsrön. Både entusiastisk och nitisk, hade han likväl "glimten i ögat". Han var dessutom skicklig kock och frikostig och gladlynt gästgivare, även en vecka före sin bortgång!

Magnus von Platen betecknade honom en gång som "icke skrivande, men samlande Bellmankännare". 1995 utkom dock boken "Bellman sedd och hörd", i vars första del professor Sten Åke Nilsson presenterar och kommenterar bildmaterial, och i vars andra del docent Torkel Stålmärck och Leif Kretz presenterar samtida dokument och vittnesbörd om Bellman. Denna kronologiskt ordnade dokumentation - med sina löpande kommentarer något av en "Bellmanbiografi med både roande och gripande inslag" - återspeglar i delar Leif Kretz' samlararbete.

Under sitt yrkesliv art director i sitt eget företag, framhöll han att han "inte är akademiker". Och det var han ju inte heller: all kunskap om och kring Bellman hade han skaffat sig vid sidan av sitt yrkesutövande. Denne sanne autodidakt använde sina inkomster till att bygga upp ett imponerande omfångsrikt och välordnat bibliotek av bellmaniana i lägenheten på Söder, som liknar något vid ett litet vetenskapligt institut. Beståndet, som hyser bl.a. Bellmantidens årgångar av Stockholms Tidningen och Göteborgs "Hvad Nytt? Hvad Nytt?", är dessutom till en betydande del indexerat i databaser och pärmar. Hoppas att detta värdefulla livsverk kommer att bevaras och tillvaratas!

Tack och farväl, bror Kretz!

Stockholm/Muenchen, den 10/9 2010
Klaus-Ruediger Utschick

Kære Bellmanvänner!

Med sorg har Selskabet modtaget meddelelsen om at den kyndige, engagerede og initiativrige fhv. næstformand i SBiD, Jens Lund, er afdøet ved døden.

Bellmanforskningen mister med Jens Lund en af sine bedste; hans indsigt i Bellmans digtning var i særklasse, hans kundskaber angående billedkunst relateret til Bellmans digtning var enestående.

Næppe nogen anden har ydet så store indsatser i registrering og analyse af dansk, svenske og tyske illustrationer til Fredmans Epistlar og Fredmans Sanger.

Dybt original i sin grundighed var også hans analyse af figuren Susanna (Fr.EP. 33), udgivet som særhefter til Selskabets tidsskrift.

I styrelsen havde han sæde i 13½ år og ydede, også i sin egenskab af jurist, en fremragende indsats i opfyldelsen af selskabets formål.

Ære være hans minde.

For Selskabet Bellman i Danmark

Søren Sørensen

formand

JENS LUND - ÖVERSÄTTAREN

Efter att Selskabet Bellman i Danmark för några år sedan arrangerade den stora utställningen om illustrationer till Bellmans visor, lärde jag känna Jens Lund. Att utställningens curator var en ytterst påläst och vänlig bellmanian stod helt klart, men att han även var en duktig översättare - tillika litterär sådan - var mindre bekant. Vi hade efter det ett reguljärt samarbete - ett samarbetade som präglades av värme, humor, och djupa diskussioner om poesin och livet. Här följer nu en av hans översättningar. Ett synligt bevis på att en översättning kan överglänsa originalet.

FAR VÄL MIN VÄN!

TALE VED BELLMANS BUSTE PÅ DJURGÅRDEN

26. JULI 1993

Nogle sonetter til Bellman

Hvor er den tid, som hjertets længsel når?
Hvor er den ro, som vårens skønhed ægger,
som omgår høst, men varmens liv udstrækker
i ædle digte fra de svundne år?

Jeg ser et syn - en dunkelt klar pastel,
en air af pragt i digterkongens sale,
jeg hører røsten om en glæde tale
på sangens slot den underskønne kvæld.

Dèr danser Hun - og blomster pryder kjolen,
der hvivler let som vindens pust iblandt -
bedårende sin ven og hver, som ser.

Dèr klinger hedt og bruser vildt fiolen
og vækker trøst i ballets sus og tant.
Da fødes en drøm, og sommernatten ler.

* * *

Så åbnes for en hujen og en fest
med bredfyldt krus, som smører trætte lemmer,
hvor vinglas af kanel og jorden emmer,
til larm af lut og bas og valdhorns blæst.

En dunst af punch, en sangens enkle lyd,
en magisk dans, som døver hjertets anger.
På ladheds bal i små arrangementer
bli'r hun og han til ét i elskovs fryd.

Men nattens rum forvandles til en himmel,
hvor månens kraft forvilder unge par,
og kjolers taft bli'r stjernernes kvarter.

Da spiller Pan i vintergadens vrimmel,
Cupidos fanger ér ej, hvad de var,
for Juno hersker, når sommernatten ler.

* * *

Da kommer HAN, som skabte sådan sang,
der vævedes af silketynde tråde.
Han vækker liv, men ser ømt dødens måde
i mytisk form i mystisk mislydsklang.

På issen ses en vakker blomsterkrans,
der pluktes på Parnassets høje steder,
hvor skjalde bor og skriver om små glæder,
som har burlesk og yndefuld prægnans.

Dér kan man se, hvor Musers sarte vinger
beskytter dem, som Jorden kunst har skænket,
som tænder håb blandt alt, hvad rædsomt sker.

Det koster dog! Den høje ros betinger,
at levnedsløb og hjerteblod har stænket
for kunstens skyld. Men sommernatten ler.

* * *

Du fandt et digt, som vækked Nattens Gud,
som indgød håb, når morgenlyset vinder,
som gav en dag, hvor solen altid skinner
i bølgers glimt, på stadens stolte skrud.

På kajens kant står Ulla brud dertil,
og Fredman rækker hende små rosiner
og kanden fyldt med saft af nektariner,
et kærtegn blidt til luttens bløde spil.

Men Charons bud, som nøje skued akten,
tog deres liv i livets bedste stund.
Sligt skete dá, kan ske endnu for to.

De førtes bort til mørkets dyb af vagten,
langt bort fra lys og Jordens grønne lund.
Men alt blev ro, og sommernatten lo.

* * *

Din sang er vår og stille sommerdag;
din sang når ud på grønne Djurgårds-veje,
hvor glæden bor, og nette sommerlege
gi'r sindet fred og ømhed og behag.

Naturen skænker mindernes forlig;
en retfærds chance, gid man den ofte sander,
men sigter frá grå farlige tyranner,
som mellem rigerne vil fremme krig.

Her er et mål! Kan dine skønne sange
blot for en stund forgøre ondskabs agt!
Med kunst fås fred på sirligste manér!

Her er dit kald! På kunstens vide vange
borttrylles ondt, og snæversynets magt
bli'r blot et blus, når sommernatten ler.

* * *

Mit digt ved støtten her blev gjort af drømme
om dig, min ven, den største sangerdrot.
Du står i fred. For just det grønnes slot
er fredens bo, hvor sanserne kan strømme.

Her ler en sol, som varmer vint´rens flod,
som omgår høst og nægter vindstød kolde,
her fødes trøst, og Elskovs Gud kan volde
guldpile skudt i kroppens hede blod.

Nu er her ro og alt, hvad man behøver,
og lærkens sang kan juble ud sit svar.
Men husk endda de linjer af Tegnér:

“Der er ej tid, som disse toner sløver,
der er ej land, som deres lige har.”
Så´ er det end, og sommernatten ler.

Bengt Gustaf Jonshult, 1993
Overs. Jens Lund, 2006

Bengt Jonshult

Bellmanssällskapets Medlemsblad
Utkommer med 3-4 nummer/år

Ansvarig utgivare: Anita Ankarcrona

Redaktör: Bengt Jonshult,
Barlows väg 5
134 40 Gustavsberg
08-570 100 89

E-post: hwadbehagas@comhem.se

Tryck: Mowys Skrivbyrå

ISSN 1104-4603